

Előfizetési feltételek:

Szétküldéssel helyben vagy
vidékre:

Egész évre . . . 14 frt — kr.
Félévre 7 frt — kr.
Negyedévre . . . 3 frt 50 kr.

Egyes szám ára 5 kr.

Szerkesztőségi és kiadó-
iroda:

iskola-utca 284-ik szám,
I. emelet.

SZEGEDI NAPLÓ.

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS IRODALMI NAPILAP.

Hirdetéseket és nyilvántartási
közleményeket

a kiadó-hivatal mérésével
árjegyzék szerint számít.

Hirdetéseket lapunk
számára elfogadják:

Budapest: Láng L. és
Társ; Goldberger V., Rajnai
Vilmos.

Bécsben és Hamburgban:
Haasenstein és Vogler.

Bécsben és H. m. Frank-
furtban: Daube G. L. és Társa.

Előfizetési fölhívás

„SZEGEDI NAPLÓ“

politikai, közgazdasági és irodalmi napilapra.

Nagy munka küszöbén állunk. Szeged újáteremtése vette kezdetét. Óriás, munka lesz ez, hol nemcsak a kezdet néhez, hanem a folytatás is.

Szeged nagyérdékü ponttá vált ennek következtében Magyarországon. Mert hiszen Magyarország épít itt várost, még pedig fényesebbet a régivel, ha igazat akar adni az ország a — királynak.

A királyi biztossági intézmény, mely Szegeden székel, már természeténél fogva is olyan, mint egy absolutistikus kormány. Intézkedéseit saját iniciatívájából teszi, azokat foganatosítja, és nem osztja meg hatalmát sem a biztosi tanácsossal, sem a város közönségével; nem felel ezek egyikének sem.

Szeged városa semmiféle módon sem érvényesítheti akaratát, s nélküle végeznek felőle. És ez talán jól van így s itt csak annak bizonyítékul hozatik föl, hogy egyszer sem volt még égetőbb szüksége Szegednek egy olyan lapra, mely a közönség akaratát és érdekeit képviselje és mindig mindenben csak a közönség és Szeged városának érdekeit.

A „Szegedi Naplónak“ e törekvésben gyökeredzik létele, és jogosultsága e törekvésben vezette a múltban s ez fogja vezetni a jövőben is.

Ha lenni készül egy olyan lap is, mely programja szerint támogatni igéri a királyi biztosságot törekvéseiben, a város méltósága és érdeke megköveteli, hogy a közönségnek a „Szegedi Naplóban“ egy olyan lapja is legyen, a mely csupán azon intézkedéseiben fogja a királyi biztosság eljárását helyeselni, melyek a város és a közönség érdekeivel megegyeznek, ellenkező esetben pe-

TÁRCZA.

Déchy Mór, a Himalája-utazó.

Déchy Mór a merész hegymászó ázsiai utazásából megérkezett. A „P. Hírlap“ szerkesztőségének egyik tagjának alkalma volt vele hosszasan beszélgetni és rendkívül érdekes részleteket hallani utazásáról, tapasztalatairól, tudományos észleleteiről.

Utleírása természetesen önállóan is meg fog jelenni, ezenkívül a közönségnek alkalma lesz több érdekes utirajzával megismerkedni a földrajzi társulat ülésén tartandó felolvasásaiból, valamint azon közleményeiből, melyeket nevezett lap számára megígéri szíves volt. Örülünk, hogy már most módunkban van nagy körvonalakban ismertetni kalandokban és eredményekben gazdag utazását, mely kétség kívül a külföldi tudományos világ előtt is, nagy érdekeltséget fog kelteni, aminek egyik tanubizonyossága már az is, hogy Justus Perthes a földrajzi művek gothai híres kiadója már is fölszólítást intézett Déchy urhoz utleírása német kiadásának közölhetése végett.

Déchy Mór november hóban indult el Budapestről nagy útjára, ellátva a közös külügyminiszterium meleg hangon irt nyitott levelével az összes osztrák-magyar konzulátosokhoz (e levelet

dig ez érdekek érvényesítésének szenteli hasábjait, fölvetve bátran értők a toll-harczot a hatalom ellen, bármily magasan és messze van is az tőle.

S ezen harczában nem fog visszariadni sem a hatalmasak haragjától, sem azok szolgálainak rágalma és szitkozódásai elől.

Szeged reconstruczióját politikai párt kérdésnek nem tekintjük. Azonban az országos politikára nézve ragaszkodunk ismert mérsékelt ellenzéki álláspontunkhoz.

Előfizetési ár:

Egész évre 14 frt — kr.
Fél évre 7 frt — kr.
Negyedévre 3 frt 50 kr.
Egy óra 1 frt 20 kr.

A város feltöltése.

(K.) Szeged létkérdései között kiváló helyet foglal el az, vajjon a nagy áldozatok árán újra épülő város föltétlenül és minden időre biztosítva lesz-e a mostanihoz hasonló katasztrófa ellen. S erre a kérdésre bizony senki sem válaszolhat határozottan. Mert ha 30 lábba emelnők a város színvonalát, még akkor is fönnmaradna az a nehéz kérdés, hogy az évről-évre nagyobb mértékben emelkedő tiszai vízmagasság az idő során nem-e tenné alacsonyryá ezt az újabb színvonalat?

Sőt majdnem bizonyosnak tekinthető ennek az esetnek nem is éppen hosszú idő múltán való bekövetkezése, ha gyökeresen nem segítenek az alapjában és kivitelében egyként elhibázott Tiszaszabályozás okozta bajokon. (S ki merné remélni, hogy segítenek? Szemben a Herrichék még mindig virágjában levő hatalmával és vak bizalommal respektált szak tekintélyével alig számíthatunk a föltétlenül kívánatos rendszerváltozásra.)

Orczy Béla ur külügyi osztályfőnök szíves közbenjárásának köszönte) továbbá a magy. tud. akadémia ajánló levelével, melyet Lónyai Menyhért gr. az akadémia elnöke egész készséggel állítottatott ki részére, a londoni földrajzi társulat és angol alpine club nyomatékos és nagy-értékű ajánlataival; ezenkívül megérkezéséről és célba vett vállalatáról az indiai angol kormány, Károlyi Alajos gr. londoni nagykövetség közbenjárása folytán szintén értesítve volt.

Utitársul egy tiroli vezetőt akart magával vinni, de nem akadt vállalkozó. A jó tiroliak nem szeretnek oly messze földre és idegen hegyek közé menni, ennélfogva utazónk kénytelen volt lemondani arról, hogy osztrák-magyar vezetővel induljon a Himalájába és szerződött Maurer András vezetőt a svájci Meyringenből, kinek ügyességéről és hűségéről egyaránt a legnagyobb elismeréssel nyilatkozik és aki Triesztből egyenesen Kalkuttába utazott, míg Déchy Egyiptomon keresztül vette útját.

A fáraók országának éjszakai részét csak mint turista járta be, sietett kitűzött célja felé, s a suezai csatornán át Adenbe, innét Ceylon szigetre Pointe de Gellebe utazott, hol néhány napot töltött, majd Birmába és innét utazásának voltaképeni kiindulási pontjára Kalkuttába ment, hol vezetője, Maurer András már várt rá.

Az angol főhatóságok részéről a legelőzékenyebb fogadtatásban részesült, ne-

ilyen körülmények között a város — virágzásának első és elengedhetlen föltételétül emlegetett — teljes biztosításához — fájdalom — kevés a reményünk. Azt hisszük és hinnünk kell, hogy amennyire eddig fölszinen levő kormányközégek blamirozása nélkül lehetséges, csak megtesznek egyetmást Szeged jövőbiztosítására. De már is sejtjük, hogy ebből az egyet-másból, ebből a hibás mult lejárt csapásain haladó tervekből sosem kerül ki czélirányos munka.

A királyi biztosság körében erre a főkérdésre nézve még nem történt megállapodás. Am vita, beszélgetés tárgyát képezte az, többek közt éppen a miniszterelnök ittléte alatt is. Sajnálattal halljuk, hogy a város állandó biztosítását illetőleg a kormány jelentősebb áldozatokra éppen nem hajlandó, s hogy ez okon holmi tökéletlen intézkedések vannak készülőben.

Csak használhat az ügynek, ha kellő figyelembe vétel végett eleve elmondjuk a közönség véleményét erről az igazi életkérdésről.

A kir. biztosság terve szerint Szegedet körtöltés volna hivatva jövőben az árvíz ellen biztosítani. Emellett azonban keresztül akarja vinni a város mélyebb fekvésű részeinek mérsékelt feltöltését és azt, hogy ezentul a házak falai a 30 lábás vagy ennél is nagyobb színvonal magasságában kötelezőleg téglából rakassanak. Őszintén szólva, bizonyos borzongás fogja el az embert, ha a város biztosítás ezen módjára gondol. Jelenleg ország és világ várakozásának csak oly terv felelhet meg, mely végkép, legalább emberi számításához képest: végkép kizárja Szeged újabb veszedelmét.

Hát pedig ilyen terv nincsen ki-

vezetesen a bengali kormányzó Sir Ashley-Eden házában szívesen látott vendége volt s itt nemcsak a merész utazót, hanem a művelt modern társalgót és a kitűnő zenészt is méltányolhatta benne Kalkutta legelőkelőbb társasága. Az indiai alkirály Lytton Bulwer lord szintén szíves volt megígérni, hogy utazónk céljai tőle telhetőleg előmozdítandja.

Kalkuttában azvnnal utikészületeihez látott. Bevallott célja volt Sikkimbe utazni, s a Kinesin-Dzunga hegycsoport északi részét, főleg pedig az európai utazók által még nem ismert hegy- s völgyeket bejárni. Reménye volt azonban Nepaulba is átjutni, s innét a sócsempészek által régi időkben használt hegyi utakon Tibetbe behatolni. E titkos célját csak legmeghittebb embereivel közölte, jól tudván, hogy mihelyt ennek híre elterjed Sikkimben, azonnal eljut Tibetbe is, s akkor szándéka okvetlenül teljesen meghiúsul, mert a szorosokat és hágókat bizonyosan szigoru őrizet alatt fogja találni.

A sikkimi rajah ugya is souzerainitási viszonyban áll Chinával és a közös vallásnál fogva a legszorosabb összeköttetésben a szomszéd Tibettel s az itt uralkodó láma-hierarchy a legszigorubbán kizár minden idegent az ország határai közül. A rajah azonban subvenciót kap az angoloktól is és habár emiatt angol alattvalók vagy angol ajánló levelek birtokosai komolyabb veszélytől nem is tart-

látásban. Sőt még a város részleges, mérsékelt föltöltésének — igaz, hogy szintén igen tetemes — költségei is szörnyű fejtörést okoznak a szegény ország hatalmasainak. Sugják, beszélnek, hogy a feltöltés költségei a kormányt semmiképen sem illethetik. Legalább nem egészen. Az utczák emelése a város közönségét terhelje, a telkek föltöltése pedig azok tulajdonosait. Így hozza ezt magával a jog és méltányosság.

Szent igaz. Rendes viszonyok közt nem az ország dolga földet hordatni az állampolgárok télkére. Törvény rendeli, méltányosság szabja, hogy a tulajdonát minden ember saját erejéből óvja, gondozgassa saját előnyére.

Ez a száraz szabály. De ettől rég eltért a szerencsétlen Szeged legjobb s befolyásosabb jóakarója: a közvélemény. Országszerte egyként hangoztatják, hogy e megbénult várost közös erővel kell talpra állítani, hadd teljesítse ismét fontos hivatását.

Országszerte mit beszélnek, az a döntő. Ne legyen szűkkeblűbb az ország kormánya az ország népénél! Mert ha az lesz, nem segíthet rajtunk. Egyik kezével ha kiosztja köztünk jószívű emberek könyöradományát, s másik kezével olyan terhet szab ránk, melynek kénytelen költségei a könyöradományból aligha telnek ki, — ez aztán nem jóltevés számába megy.

Örvendetes eredmény lesz már az is, ha, minden nehézség elhárítása után, buzgó város-építők lesznek azokból, kiket most „árvízkarosultak“ néven sajnálnak. De éppen azért nagy kár volna ezek útjába nehézségeket, akadályokat gördíteni.

Ne idézzük föl, hogy Szeged pol-

hatnak, azt mégis biztosra vehetik, hogy a rajah találna utat és módot, kéz alatt megakadályozni Tibet határainak átlépését.

Az indiai angol kormány külön küldöncöt indított utnak ajándékokkal Tumulongba, a sikkimi rajah székhelyére bejelenteni utazónk megérkezését. A rajah a küldönc által egy tibeti nyelven és tibeti írásjegyekkel irt választ küldött vissza, melyben kitejezi afölötti örömet, hogy „egy ilyen nagy és hatalmas ur, a kormányzó rokona, meg akarja látogatni országát és kijelenti, hogy parancsot adott, miszerint az utak és hidak az egész országban, a magas vendéget megillető módon jókarban tartassanak.“ Déchy azonban nem tapasztalta, hogy e parancsnak valami különös fogantatja lett volna.

Végre utazónk elindult Kalkuttából Dardzsilingbe, mely már a sikkimi határ mellett fekszik s ezelőtt sikkimi terület volt. Utja három napig tartott. Silligorrig vasuton utazott, ami gyorsvonattal 24 órát vett igénybe, innét pedig két nap alatt jutott el Dardzsilingbe, hol lóháton, hol kocsin folytatva útját. Itt az angol commissioner közbenjárásával azonnal fölfogadott egy szerdest és 20 hordárt, részint buthieket, részint lepeséket, ezenkívül az angol kormány egy ben-szülött tolmácsot adott mellé s ily kíséret mellett indult Déchy Mór a nagy utra.

Nem akarunk ezuttal eléje vágni t.

gárainak nehéz legyen a választás az ősi tűzhely áldozatterhes megtartása és a kivándorlás aránytalan könnyebbsége között!

Sokan eleshetnének a jobbak közül is.

A magyar nyelv a népiskolákban. A közoktatásügyi miniszterium kebelében nagy burgalommal folynak a munkálatok a magyar nyelv tanítása tárgyában alkotott törvény végrehajtásának előkészítése és biztosítása céljából. A miniszterium mint „Pesti Napló” értesül, kettős irányban folytatja működését. Mindenekelőtt az idegen ajku hitfelekezetek azon netaláni kifogásait igyekszik tárgyaltanokká tenni, hogy nincs megfelelő és czélszerű tankönyv, melyet a magyar nyelv tanítására a népiskolákban használni lehetne. A közoktatási kormány a hiány pótlásáról már gondoskodott s pár hóval ezelőtt Groo felvidéki tanfelügyelőt, a népiskolai szükségleteknek megfelelő s a legújabb pädagogiai elméletek színvonalán álló tót-magyar nyelvtan készítésével bizta meg. Ugyanekkor a brassói tanfelügyelői hasonló román-magyar népiskolai nyelvtan készítésére hivatott föl. A fölhevittak el fogadták a megbízást s mint értesülünk már teljesen elkészítették a munkát. Az illető nyelvtanok nyomtatás alatt vannak s még a nyár folyamán meg fognak jelenni úgy, hogy a nyelvtanok már a jövő tanév elején használhatók lesznek a népiskolákban. Hogy egyes tanítók azon ürügygel ne élhessenek, hogy a nyelvtan megjelenéséről nem voltak értesítve, s így ezt nem is használhatták, — a miniszterium minden egyes néptanítónak ama nyelvtanból, melyre a helyi viszonyok folytán szüksége van, még a tanév kezdete előtt egy-egy ingyen példányt fog küldeni. Ekképen minden tanító értesítve lesz a szükséges nyelvtan megjelenéséről s így a törvény értelmében a magyar nyelv tanítását már a jövő 1879/80 tanév elején megkezdheti. Ugyane tevékenységgel karöltve a közoktatási miniszterium népoktatási szakosztálya Gönczy Pál min. tanácsos buzgó vezetése alatt a legnagyobb szorgalommal fáradozik a tanítóknak, s tanfelügyelőknek adandó igen részletes s minden osztályra kiterjedő utasítások befejeztén. E munka is készen van már s mint értesülünk, a jövő hó folyamán nyomtatásban is megjelenik. E munkálatok elkészítésével a magyar nyelv tanítása a népiskolákban még a jövő tanév elején kezdetét veheti ott, hol a törvény értelmében a tanítás elhalasztása jogszerűleg megengedve nincs.

Novi-Bazár okkupációjához. A „N. Fr. Presse” katonai forrásból következő közleményt vesz: Novi-Bazár megszállása, úgy látszik, nem egyhamar fog valósulni. Amennyiben arról van szó, hogy csapataink a mostani okkupált

barátunk nagyérdékü utleirásainak, sem azon utirajzainak, melyeket közvetlenül az ő tollából remélünk mielőbb közölhetni, enkvivül utjának némely részei anélkül is ismeretesek leveleiből, melyeket részint H a y n a l d bibornokhoz, részint a „P. H.”-hoz intézett. Déchy föl-épülvén betegségéből, melyet H a y n a l d bibornokhoz irt soraiban oly élénk és megkapó színekkel ír le, folytatta nehéz útját. Bejárta Sikkim azon részeit, melyeket csak H o o k e r látogatott meg 1849-ben, vagy épen senki, sikerült áthatolnia Napiauba s oly uton térnie vissza, e tartományon keresztül Dardzsilingbe, melyet bejárhatni a híres S c h l a g i n t v e i t is vágyódott indiai nagy utazása alkalmával, de kénytelen volt tervét elejteni néhány napi járőföldre az angol határtól.

Érdekesen beszéli el D é c h y, mily ünnepélyes fogadtatásban részesült a sikkimi P e m i o n k s z i zárdában, hol megérkezése előre be volt jelentve. E zárdá egy hegyoldalon fekszik és főnöke csak a tibeti Lassának levén alárendelve, a buddhista hierarchiában igen magas állást foglal el. A fogadtatás a templomban történt, mely ünnepélyesen ki volt világítva. Utazónk és vezetője elé két láma jött, kik bekisérték őket a templom belsejébe, hol a zárdá egész személyzete várt rájuk, vörös ruhába öltözve. D é c h y számára az oldalfal mellett volt ülőhely készítve s mellette alacsonyabb párnák a vezető számára.

terület déli határain átmenjenek, az ide vonatkozó rendszabályokat illetékes helyen még eddig annyira sem szellőztették, hogy előkészítették vagy megállapították volna azon legelembb intézkedéseket, melyeket a Novi-Bazár elleni műveletek, még ha a legbékésebb folyamat vennének is, mindenesetre megkívánák. A nyár idejére egészségügyi szempontból Metkovicsból, Lastuából és Budnából kivonták a helyőrséget, Spizzának éppen most perfekté vált megszállását a minimumra leszállították s a Szávánál Bród és Gradiska helyőrségét ama csekély állományra szállították le, mint az az okupáció előtt volt. E két utóbbi helyen a Száva áradása folytán az egészségügyi viszonyok igen kedvezőtlenek. A helyőrségeknek az alsó Narenta mellől történt, habár csak ideiglenes visszavonása, valamint a többi helyőrségeknek említett csökkentése azt sejteti, hogy az okupáció a legközelebbi időben kiterjesztetni nem fog, hogy ellenkezőleg egyelőre megelégesznek a már megszállt területtel s időt és nyugalmat akarnak nyerni, hogy az új katonai és polgári kormányzat erős gyökeret verhessen a két tartományban.

A khediv, mint bécsi diplomáciai körökben hire jár, csakugyan vonakodik leköszönni. A szultánra támaszkodik, ki nem akarja a letételt kimondani, hogy praejudiciumot ne alkosson fizetéképtelen uralkodók ellen. Talán attól fél, hogy ez elméletet majd ő reá is alkalmazni fognak. Németország már tudatta Andrásy gróffal, hogy csatlakozott ez ügyben az angol és francia kormányhoz. Olaszország magatartását még eddig homály fedi, de valószínű, hogy ez állam is csatlakozni fog a khediv elleni intervenczióhoz.

A Tisza árvizei.

Javaslatok azok elhárítására.

Irta:

O V E R M A R S H.

Németalföldi vízépitészeti mérnök.

(Folytatás.)

„És valóban, az 1846- és 1856-ik évben a pinayi és de la rochei töltések Roanne városát teljes pusztulástól mentették meg.

„Boulangé ur, a Loire départémént volt főmérnöke szerint a pinayi töltés csak 170,000 frankba és a la rochei 40 ezer frankba került; az 5 építendő új töltés és 29 barragesnak költségeit 3 millió 400,000 frankba irányozza elő. — Ezek a Loire mellékfolyóiban helyezendők el. Poleneau ur, volt osztályfőnöke a hid- és utépitészettnek, ki ugyanazon rendszert javasolja, azt véli, hogy föld és gyeptől is lehet töltéseket építeni, ha azok piloták és vastag deszkák által erő-

Az utasokat meleg morva sörrrel vendégelték meg, melyet szalmaszálon keresztül kell szívni a bambusz nádából készült edényekből. Utazónk ajándékokat nyújtott át a főlámanak, aki viszont egy levelet adott néki, mely ajánlatul és bemutatónak szolgált az ország összes zárdáiban.

D é c h y utazásának tudományos és kereskedelmi fontosságán kívül a nagy közönségre nézve is nagy érdeke van. Közvetlen hatással fogják ismereteink körét gyarapítani azon természettudományi, növényzeti, etnografiai gyűjtemények, melyek már utban vannak hazafelé s e hó végén Maurer felügyelete alatt Triesztbe érkeznek. T. barátunk főleg figyelmeztetett azon ritka madár gyűjteményre, melyet az általa hozott ritkaságok egy részével együtt nemzeti muzeumunknak szánt. A legszélesebb körökben pedig méltó föltűnést fognak kelteni önkészítette tényképei Sikkim ország tájairól és a Himalaya bérceiről.

Déchy Mór Indiából Sikkimen át előbbre hatolt észak felé, mint előtte bármely európai utazó és utjának legészakibb pontján kitűzte a magyar lobogót. Mint a svájci hóbérczek közt, úgy a Himalaya alig ismert régióban is becsületet szerzett a magyar névnek. Örömmel üdvözöljük őt újra a hazában és önkéntén szerencsét kívánunk további munkásságához, mely előtt még reméljük szép és dicsteljes jövő áll.

sítottnek; ez utóbbi rendszer már előcsőbb volna.

„Mivel igen fontos az, hogy a kis mellékfolyók vize ne egyszerre érkezzék a főfolyamba, talán ajánlatosnak mutatkoznék a mellékfolyók némelyikében a metszeteket szaporítani, másokban pedig kevesbiteni. — Ezen eljárás által a mellékfolyók akként szabályoztatnának, hogy lefolyásuk lassítatván, a főfolyamba történő beömlésük egymásután következ- nek be.

„A fönt elmondottak, ugymint Pinay példája szerint ezen reteszek igen kedvező hatással lennének a mezőgazdaságra a lerakott humus- és iszap-rétegek által.

„Utt, hol a folyók homokot vagy kavicsot hordanak, a reteszek azon szolgálatot is teszik, hogy nevezett anyagokat nagyrészt visszatarthatják, a folyam medrét tehát nem emelik, továbbá pedig a viznek sebjét a folyók közepére terelik s azáltal a folyammeder mélyítését eredményezik.

„De még akkor is, ha ezen reteszek által a határos földek tulajdonosai némi kárt szenvednének, elkészítendő a tulajdonosok illendő kártalanítása mellett, mivel hasonlóan a tűzvész esetéhez, valamit föláldozni kell — tehát ez esetben némely kevésbé termékeny földeket a völgyek gazdag termőföldjeinek javára.

„Ezen rendszer csak akkor felelhet meg, ha általánosan életbe lép, a legkisebb mellékfolyókat is ideértve. — A kisebb reteszek szaporítása kevesebbe fog kerülni, mint néhány nagyinak az elkészítése. — Ezen munkálat által azonban korántsem válnak fölöslegessé azon mellék vídművek, melyeknek földadata a városokat és bizonyos veszélyeztetett sikkokat biztosítani.

„Akarom tehát, hogy a rendszer mielőbb a helyszínén szakemberek által szigoruan tanulmányoztassék.

„Akarom továbbá, hogy eltekintve a leginkább veszélyeztetett helyeken emelendő töltésektől, Lyon mellett egy a Bloisnál már létezőhöz hasonló levezetés készíttessék; a város ezáltal védetni és a vár erősítettni fog.

„Akarom, hogy alacsony vizállás idején a Loire medrében, párhuzamosan a folyammal legyező alaku töltések emeltessenek, melyek lefelé nyílással bírván, medenczékét képezendnek az iszap lerakódására olyformán, amint azt Fortin, ut- és hidépitész mérnök ur javaslatba hozta. Ezen töltések czélszerű módon vissza fogják tartani az iszapot, anélkül, hogy a víz lefolyását gátolnák és a folyam medrét kimosnák.

„Akarom, hogy a Vallée, hid- és építészeti főfelügyelő ur által a Rhone számára javasolt rendszer komolyan tanulmányoztassék egyetértésben a helyi kormányval. Ezen rendszer javasolja a Rhone vízének alacsonyítását a geni többi beömlésénél és több retesznek ugyanazon helyen való föllállítását. Így a lémani vizár alacsonyíttatnék a Wallis és Waadt kantonok szántó földének és a savoyai partok javára; ezen rendszer továbbá nevezett tónak hajókázási viszonyait javítaná, Genfet szépitené, a Rhone völgyének árvízveszélyeit csökkentené és ezen folyón kedvezőbb hajókázást lehetővé tenne.

„Végre a nagy folyamok felügyeletét e g y személyre akarom bizni, hogy a közigazgatás veszély idején központosított és tüzetes legyen.

„Akarom, hogy azon mérnökök, kik a folyamokat ismerik, ezen foglalkozásukban előléptethessenek, nehogy hirtelen speciális munkakörükből kiszakittasanak; mert megtörtént néha, hogy oly mérnökök, kik életüknek egy részét tengerpartokon vagy folyók mellett a víz-

építészet tanulmányozására fordították, egyszerre előléptetés által másnemű szolgálamba alkalmaztattak, miáltal az állam elvesztette a különös szakismere- teiknek és hosszú gyakorlatnak és tapasztalatoknak köszönhető eredményeket. Tanuljunk az 1846-iki árvíz után törté- tekből. Akkor az országgyűlésen sokat beszéltek és a legszebb jelentések terjesztettek be; azonban egyetlen rendszer sem fogadtatott el, egyetlen egy világosan kijelölt irány sem tüzetett ki és készültek oly részletes munkák, melyek a tudomány embereinek véleménye szerint az egységesség hiányánál fogva csak arra szolgáltak, hogy az utolsó szerencsétlenség következményeit fokozzák.

Ajánlom miniszter urat az isten oltalmába.

Plombières, július 19-én 1856.

(jegy). Napoleon.

(Folyt. köv.)

Politikai szemle.

A bonopartisták még legkevésbé sincsenek tisztába vele, mit tegyenek. Nem mulasztják el azonban egyelőre bizonyítgatni, hogy a császárság eszméje fönmarad. A köztársaságiak pedig a bonopartizmust veszve látják a egyszerűen napirendre térnek az ügy fölött, mint a képviselőkamarában, hol, midőn Blanchère az ülés elhalasztását indítványozta, Gambetta kissé érdesen azt felelte: „Ha önöket gyászbeset érte, az kétségkívül csak magántermészetű s önk egyszerűen elmaradhatnak az ülésből, mint tette Mackan, ki levélben kért tőlem erre engedélyt. A háznak nincs oka, hogy hivatalosan csatlakozzék az önk gyászához és megszakítsa munkáját.”

Mint egy mai keletű párisi sürgöny jelenti, tegnap több bonopartista szenátor és képviselő ment Napoleon herceghez. A beszélgetés alatt, mely megtartá általános jellegét, egy képviselő czéizást tett azon kombinációra, mely szerint Viktor herceg tétetnék a párt főnökévé. Napoleon herceg visszavonulva s nevetve így szólt: „Vannak kérdések, uraim, melyeket az ember meg se beszél.” A néhány reggeli lap által közzétett és Napoleon hercegnek tulajdonított levél, ez által alakilag és tartaimilag határozottan demontáltatott.

Az angol parlament felsőházának tegnapi ülésében Cambridge fölolvasta azon ajánló-leveleket, melyeket Napoleon Lajos herceg Chelmsford lordhoz és sir Bartle-Frérehez kapott. Hangsúlyozta, hogy a hercegnek a hadjáratban csak mint nézőnek kellett volna részt vennie s mély fájdalommal fejezte ki az iszonyu szerencsétlenség fölött. Beaconsfield lord csatlakozik azon nézethez, hogy a herceg életét kegyetlenül és szükségte- lenül áldozták föl; a legnagyobb dicsérettel szól a hercegről s mély részvétellel anyjáról, Eugenia császárnőről. Granwille lord hasonló értelemben nyilatkozik s reméli, hogy további nyilatkozatok fognak tétetni, miért hozatott a herceg személye ily fatális helyzetbe. — Salisbury marquis, Granville egy interpellációjára válaszul, kijelenti, hogy Anglia és Francziország a khedive lemondását ajánlották fia javára.

Az olasz senátus tegnapi ülésében a malomadó fölötti vita folyt. A pénzügy- miniszter az előadó indítványai ellen beszél s kimutatja, hogy a miniszterium előirányzatai indokolva vannak. Az előadó föntartja számadásait. Depretis néhány megjegyzést tesz a szenátus illetékességéről a kamara által megszava- zott adótörvények lényeges megváltoz- tatására vonatkozólag s azt mondta, hogy visszajed egy a szenátus és a ka- mara közti konfliktus eshetőségétől és a tett módosítás tervzetének visszautasi- tását előnyösebbnek hiszi. Serra napi- rendet indítványoz, fölszólítván a kor- mányt, hogy a malomadó eltörlését illető törvényjavaslatot az 1833-ik év előtt terjesze be — Depretis e napi- rendet visszautasítja. A vita még nem ért véget.

Ajánlati verseny hirdetés.

A tápai rét vetyeháti erdővel, Orlovács, tiszai és marosi ártérrel együtt mint 1-ső, a Boszorkánysziget, hattyas-ballagi tó, Bodon-rét és erdő, mint 2-ik vadászterület f. évi július hó 1-től 1882. évi június hó végéig az I. tanácsi osztálynál eleve megtekinthető szerződési föltételek alatt, irásos zárt ajánlati verseny útján bérbeadni határozatván, főhivatnak bérleni kívánók, hogy irásos, jól lepecsételt ajánlati leveleiket, melyben a megigérendő összegnek fele bánompénzül melléklendő. Folyó évi **június hó 30. napjának délelőtt 10 órájáig a tanácsi iktatóba** adják be, mely idő után vállalkozó az I. tanácsi osztály hivatalhelyiségében eszközlendő ajánlati levelek fölbontásánál jelen lehetnek.

Kelt Szegeden, 1879. június hó 23-án tartott tanácsülésből.

Veszelinovits Bazil,
h. polgármester.

Van szerencsém a nagyérdemű helybeli és vidéki közönség szives figyelmébe ajánlani, hogy az árviz miatt **lakásomat állandóan az iskola-utczában levő Berta-féle (33. számú) házba helyezvén át,** ajánlkozom mindennemű

szobafestői és szinező munkának

kicsinben, mint nagyban, akár egyszerű, akár legfinomabb és legujabb izlés szerinti elkészítésére, czéggczimírásokra, szobatapé-tázásokra; valamint bármely e szakba **vágó megbízásnak legolcsóbb árkoni elvállalására.**

Pontosság, gyorsaság és tartósságról eddigi jó hírnevem kezkeskedik

343-3-1

Kiváló tisztelettel

Pollák Jakab.

A czeglédi gőzmalom liszt-raktára.

Ajánlom a nagyérdemű közönség és nevezetesen

a pékek és kenyérsütők figyelmébe

hogy a **czeglédi gőzmalom részvény-társaság**

liszt-főraktárát,

mely ezelőtt a feketesas-utczában a Rieger-féle házban volt, most

Kárász-utczá, Janiki-féle házban

megnyitottam s ott **július 1-től fogva** **kicsinben** is árulok. — A malom **kitűnő gyártmányai és lisztjének elismert jelességü minősége** szakemberek által elismertetett és legujabban a **székesfehérvári kiállításon arany-érem általi kitüntetésben részesült.** — A közönség becses pártfogását és minél nagyobb és gyakoribb megrendeléseit kérem.

Tisztelettel

Schwarz Bernát,

a czeglédi gőzmalom részvény-társaság képviselője,
Kárász-utczá, Janiki-féle ház.

344-3-1

Megjelent és minden könyvárusnál kapható:

AZ
IGAZI HUMORISTÁK.

IRTA
MIKSZÁTH KÁLMÁN.

TARTALOM:

Előszó.	Népies észjárás a tudományban.
Humor az utczán.	Síratok humora.
Humor az aktákban.	Megcsufolt falvak.
Magyar nép bogarai.	Epilog.

A mi falunk.

Ára 1 forint.

Továbbá még folyton kapható Endrényi Lajos és társánál:

SZEGED PUSZTULÁSA

irta

KÁKAY ARANYOS N^R. 3.

(Mikszáth Kálmán.)

MÁSODIK KIADÁS.

Ára 40 krajczár.

A t. c. közönség szives figyelmébe!

Az árviz ideje alatt ideiglenesen birt iskola-utczai bolthelyiséget fölhagyván, tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy **üzletemet volt helyiségembe, Széchenyi-téren levő Götz-féle házba helyeztem vissza.**

Hogy mint eddig ugy ezentul is szorgalommal igyekezendek tisztelt vevőimnek jutányos számitás mellett, jó minőségű árukkal szolgálni.

Az **ásványviz-üzlet** iránt szigorú elővigyázattal viseltetvén, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy minden időben **friss töltésű természetes ásványvizekkel** szolgálhatok; jelenleg friss minőségben vannak készleten:

giesshübli, parádi, borszéki és német-kereszturi borvizek, valamint marienbadi, karlsbadi, seltersi, gleichenbergi, korytnicai, buziási és budai gyógyvizek;

megrendelésre bármily minőségű ásványvizeket készséggel beszerzek.

Ajánlom ezenkívül jól berendezett

(338) 2-2

gyarmatáru-, déligyümölcs- és festékáru raktáramat.

A n. é. közönség nagybecsü pártfogását kikérve

kiváló tisztelettel

Tóth Péter.

102. vég. szám.

(339) 3-3

Árverési hirdetés.

Alulirt kiküldött végrehajtó, a polg. tk. rdt. 403. §-a értelmében ezennel közhírré teszi: hogy a szegedi kir. e. f. törvényeszek 5766/879. számú végzése folytán **Schlesinger C. s társa** ellen Holtzer S. s fia, s végrehajtató társai részére 10,008 frt 99 kr. követelés végett elrendelt biztosítási végrehajtás folytán bíróság lefoglalt s 9523 frt 86 kr-ra becsült szücsáru, ruhanemű, kalapok, szerelvények stb.-ből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladandók, minek a helyszínén, vagyis Klauzál-téri Kiss D. ház bolti helyiségében leendő eszközöklésre határidőül 1879-ik évi július hó 1-ső s következő napjainak délelőtti 9 órája kitűzetett, melyhez a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érdeklött ingóságok emez árverésen, a polg. tk. rdt. 406. §-a szerint, szükség esetében becsáron alul is eladatni fognak.

Kelt Szeged, 1879-ik évi június hó 22-ik napján.

Takács Károly,
kiküldött bírósági végrehajtó

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, miszerint

ügyvédi irodámat

helyben, a **Kárász- és kereszt-utczák sarkán** levő u. n.

Zsótér-Tary-féle ház első emeletén megnyitottam.

Szegeden, 1879. június hóban.

Dr. Szivesy László

köz- és váltóügyvéd.

(332) 8-2

Párisi világkiállítás 1878.

2 arany- és egy ezüst-éremmel kitüntetve.

GANZ és TÁRSA
vasöntöde és gépgyár részvény-társulat
Budapesten, II. kerület.

(342)

Ajánlják

4-1

fémöntvényü hengersizékeiket,

melyek néhány év óta a bel- és külföldi malmokban eddig használatban lévő köveket mindinkább háttérbe szorítják, és a kisebb malmokban is, az őrlés kitűnőbb minősítése végett igen előnyösek. — Ezentul mindennemű

gép- és öntödei munkálatokat, fémöntvényü kerekeiket bányászati munkálatokra.